

La politica recloma che l'ETH spargna sin donn dal rumantsch

La regenza grischuna batta ed en il parlament federal datti dumondas criticas

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Tant la regenza grischuna sco er ils cussegliers naziunals Martin Candinas e Silva Semadeni reageschan sin las mesiras da spargn da l'ETH. Lezza vul stritgar sia contribuziun annuala da 100 000 francs per la professura rumantscha a Turitg. Tals manevers sa repetan mintga quattertempras.** Il glindesdi en l'ura da dumondas èn tractandadas gist duas intervenziuns tar quest tema. *Silva Semadeni* (ps/GR) vul far attent ch'il Grischun na posseda nagina atgna università ed è perquai avisà sin la professura rumantscha a l'Universitad da Turitg. Là retschaivan ils students la scolaziun necessaria per suenter sezs pudair instruir als gimnasis u a las scolas secundaras. La cussegliera naziunala vul savair dal cussegl federal co ch'el less segirar in studi da rumantsch qualifitgà e co ch'el vul purtar en l'avegnir sia corresponsabladad?

In déjà-vue per Semadeni

Il cumbat per ina professura rumantscha n'è per Semadeni nagut nov. Già il 1998

aveva ella fatg attent en il parlament che la professura rumantscha a Turitg saja bandunada e ch'i manchia in successur. Era lezza giada devi difficultads tranter l'ETH e l'università pervi da la finanziaziun. «Igl è la clera voluntad e clera obligaziun dal cussegl federal da promover il rumantsch inclus la scolaziun e scienza rumantscha», aveva il cussegl federal respundi. Tant l'Universitad da Turitg sco era l'ETH hajan la ferma intenziun da mantegnair la professura rumantscha. In onn pli tard era la professura dentant anc adina betg occupada e Semadeni ha inoltrà in'interpellaziun. Il 2001 ha l'università finalmain puspè engaschà in professer per lingua e litteratura rumantscha.

Candinas pleda sursilvan

Martin Candinas (pcd/GR) ha en senn da tschentar il glindesdi sia dumonda per sursilvan. El vul far attent en il cussegl naziunal che l'ETH stritga suenter 30 onns sia contribuziun annuala per l'instrucziun rumantscha. Plinavant regorda el il cussegl federal a sias atgnas emper-mischuns ch'el aveva dà avant tschintg

onns en connex cun la moziun da *Theo Maissen*. L'anteriur cusseglier dals chantuns aveva pretendi ch'i saja da garantir l'existenza d'almain ina professura rumantscha en Svizra.

Lezza giada aveva il cussegl federal respundi che la purschida a las universitàs stettia en la cumpetenzza dals singuls chantuns e che la confederaziun possedia sulettamain tar l'ETH ina «cumpetenzza directa da reglamentaziun».

Reponderar la decisiun da spargn

Er il chantun Grischun vegn activ ed ha communitgà ier: «La regenza na po betg acceptar la decisiun da la direcziun da l'ETH e propona ina reponderaziun.» Questa decisiun da spargn indebleschia las stentas dal chantun da promover il rumantsch en la scolaziun da magisters dal stgalim superiur sco era dal personal per l'administraziun e da las medias.

Las singulas intervenziuns parlamentaras chattan ins sin www.parlament.ch cun inditgar suandants numers: 11.3049 (moziun Maissen), 99.3070 (interpellaziun Semadeni), 16.5350 (ura da dumonda Candinas), 16.5329 (ura da dumonda Semadeni).